

Ammatillisen koulutuksen uudistusehdotuksia sekä säästötoimenpiteitä

Yhtymähallitus 25.04.2024 § 78

150/12.00.00.01/2024

Hallitusohjelman mukaisesti ammatilliseen koulutukseen suunnitellaan uudistuksia ja lakimuutoksia. Merkittävimmät uudistusesitykset liittyvät rahoitusmalliin ja toiminnan ohjaukseen. Lisäksi hallitus on kehysriihessään 15.-16.4.2024 päättänyt ammatillisen koulutuksen säästötoimenpiteistä.

Merkittävimmät rahoitusmalliin esitetyt uudistukset

Vuodesta 2026 alkaen rahoituslähteet (vuoden 2024 tulokset vaikuttavat vuoden 2026 rahoitukseen):

- Toteutuneet opiskelijavuodet 50 % (nykyisin tavoitteelliset opiskelijavuodet 70 %)
- Tutkinnon osat ja tutkinnot 30 % (nykyisin 20 %)
- Työllistyminen ja jatko-opiskelu 18 % (nykyisin 7 %)
- Opiskelijapalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
- Työelämäpalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien toiminnan ohjaus

- Ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjauksessa siirryttäisiin nelivuotisiin strategiakausiin (kokeilulainsäädäntö 1.1.2025 – 31.12.2033).
- Kokeiluun voisivat hakea kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät, joilla on voimassa oleva järjestämislupa 1.1.2025. Vain osa valitaan kokeiluun.
- Keskeistä olisi kahdenväliset neuvottelut kokeilun piirissä olevien järjestäjien ja opetus- ja kulttuuriministeriön välillä.
 - Neuvotteluissa muodostettaisiin yhteinen tilannekuva, yhteiset tavoitteet ja laadittaisiin niistä nelivuotinen sopimus.
- Kokeilulupa korvaisi määräajaksi voimassa olevan ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan.
 - Opetus- ja tutkintokieli nykyisen luvan mukaisesti, lisäksi myös englanti.
 - Toiminta-alue vastaisi nykyistä, järjestäjä voisi kuitenkin hakea muutosta.

Lainsäädännön uudistusesityksiä

- Tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa määrättäisiin rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijavuosien enimmäismäärästä (nykyisin vähimmäismäärästä), lukuun ottamatta oppivelvollisuuslain maksutonta koulutusta
- koulutuksen järjestäjä ei saisi järjestää tilauskoulutusta, jos tilaajan tarkoituksena on ainoastaan välittää opiskelijoita tutkinto-opiskelijoiksi ilman koulutuksen rahoittamistarkoitusta
- opiskelijalla olisi oikeus oppimisen tukeen tutkintokoulutuksessa
- opiskelijalla olisi oikeus erityisopetukseen, jos hän sitä todennetusti tarvitsee. Erityisopettaja huolehtisi toteutuksesta muun opetushenkilöstön kanssa.
- OPH:n nimittämien työelämätoimikuntien tehtävänä olisi tutkintojen työelämävastaavuuden varmistaminen

Uudistukset tulevat lausuntokierrokselle huhti-toukokuussa ja hallituksen esityksen käsitellään eduskunnassa syksyllä.

Ammatillisen koulutuksen säästötoimenpiteet

Hallitus on keskiviikkona 16.4.2024 julkistanut kehysriihessä päätetyt valtiotalouden sopeuttamistoimet. Ammatilliseen koulutukseen kohdistetaan 100 miljoonan euron leikkaus vuodesta 2025 alkaen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) varmistaa ohjauksella, että vähennys kohdistetaan erityisesti aikuisille, jo toisen asteen ammatillisen perustutkinnon tai korkeamman asteen tutkinnon suorittaneille kohdentuvaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen koulutukseen sekä ammatilliseen peruskoulutukseen. Rahoituksen ja opiskelijapaikkojen vähennyksiä ei kohdenneta perusopetuksen päättävien nuorten tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen.

Lisäksi oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu maksuton oppimateriaali rajataan sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta.

Valmistelija ja lisätietoja Kuntayhtymän johtaja, rehtori Esa Karvinen, p. 050 327 8191,
esa.karvinen(at)riveria.fi

Päätösehdotus Kuntayhtymän johtaja, rehtori
Merkittää tiedoksi.

Päätös Yhtymähallitus
Merkittiin tiedoksi.
